

Verkondiging 6 juli – Lucas 10: 1-20

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Een tijdje geleden kreeg ik een mailtje om hier in Haren mee te denken over een actie voor een duurzaam doel, een waar onze planeet beter van wordt. Met de groep kwam ik in gesprek en vroeg hen: waarom vraag je mij? Hoezo wil je dat ik meedenk? Toen kwam de aap uit de mouw. Het was niet omdat ik veel fietsend of wandelend doe, maar een predikant is bekend binnen een bepaalde gemeenschap, probeert een boodschap over te brengen, elke zondag weer. Hij/zij is, om het in het thema te zeggen, een religieuze influencer... Dan is het mooi om zo'n iemand erbij te hebben.

Nu denk ik zelf dat wij allemaal influencers zijn. Niet in de zin dat wij een product aan de man proberen te brengen, maar wel dat wij allemaal beïnvloeden en beïnvloed worden.

Beïnvloeden, je wilt wat gedaan krijgen: van je ouders (pa, ma, kun je niet wat extra geld geven), van je kinderen (ik wil dat je dat doet...), van collega's (zou je voor mij...) en ga zo maar door. De vraag is niet of wij anderen beïnvloeden, maar wel hoe wij dat doen. Op welke manier proberen wij dat? En: met welk doel?

Hetzelfde geldt voor hoe wij beïnvloed worden. Dat er invloed op ons uitgeoefend wordt, staat buiten kijf. In onze tijd wordt er van veel kanten aan ons getrokken. Denk aan alle influencers op de sociale media die om onze aandacht strijden, die ons ergens toe willen bewegen. Ook de politiek en het wereldgebeuren trekt aan ons: wat vinden wij van het geweld in de Gazastrook? Hoe staan wij tegenover immigratie? Ja, naar wie luisteren wij dan? Door wie laten wij ons beïnvloeden?

Het verhaal van vandaag maakt ons los van de huidige politieke situatie en neemt ons mee naar 72 leerlingen, die ook beïnvloed worden, ditmaal door Jezus. Ze moeten naar Hem luisteren. Op hun beurt dienen zij op anderen weer invloed uit te oefenen: de 72 gaan op pad om anderen over het koninkrijk van God te vertellen.

Als wij een Bijbelverhaal horen, is dat geen feitenrelaas van hoe het ooit gebeurd is. Er zit een schrijver tussen die het verhaal op een bepaalde manier verteld, in dit geval Lucas. Het is ongeveer veertig jaar na de dood en opstanding van Jezus dat hij het op papier zet., zo rond 78/80 na Christus. Lucas heeft Jezus niet gekend en leeft in een andere tijd, een nieuwe situatie. Met het oog daarop vertelt hij ons dit verhaal.

Wat dan opvalt, is dat Lucas als enige Bijbelschrijver deze geschiedenis over de uitzending van 72 leerlingen heeft. Bij andere evangelieschrijvers, zoals Matteüs en Lucas, vinden wij wel een verhaal over twaalf volgelingen die op weg gaan om het goede nieuws te verspreiden. Maar die geschiedenis heeft Lucas ook: dat verhaal staat in Lucas 9. Het lijkt erop dat de schrijver dacht: ik wil niet alleen vertellen over twaalf leerlingen die uitgezonden worden, maar ook over 72. Mannen en waarschijnlijk ook vrouwen die door Jezus – de Heer, zo staat er - op pad werden gestuurd.

72, dat is volgens het Bijbelboek Genesis de optelsom van alle volken op aarde. Het staat voor wereldwijd. Waarschijnlijk is het Lucas daar om te doen. Hij wil aan de hoorders en lezers van zijn evangelie laten zien dat het verspreiden van het goede nieuws niet slechts plaatselijk is, in een enkel hoekje op aarde, maar dat het om een wereldwijde beweging gaat. Het begint in Israël maar zich vandaaruit verspreiden over heel de aarde. Het goede nieuws gaat in zijn ogen iedereen aan. Hoort op elk mens invloed te hebben.

Lucas vertelt in eerste instantie niet met welke boodschap de 72 op pad moeten, later merken wij dat zij zieken genezen en vertellen over het koninkrijk van God dat de mensen bereikt heeft. Lucas' aandacht gaat vooral uit naar hoe de leerlingen moeten reageren op die invloeden van buitenaf, op de omstandigheden.

Die omstandigheden zijn nogal wisselend. We horen Jezus zeggen: 'De oogst is groot, maar er zijn weinig arbeiders; vraag dus de eigenaar van de oogst of Hij arbeiders wil sturen om de oogst binnen te halen.' In deze woorden overheerst voor mij het positieve: er is genoeg vrucht. Het zal zeker geen karige bedoening zijn. De velden zien geel van het koren.

Even terug naar Lucas die dit verhaal schreef. Vaak vergeet ik zelf hoe weinig gelovigen in die tijd er waren, hoeveel tegenwind ze vaak hadden. Toch geeft Lucas dat woord van Jezus door: 'De oogst is groot.' Daarmee geeft hij een positief beeld van de wereld. Vol vertrouwen kunnen de volgelingen op pad gaan.

Daarbij geeft Jezus wel direct een waarschuwing: 'Ga op weg en bedenk wel: Ik zend jullie als lammeren onder de wolven.' Sinds de terugkeer van de wolf in ons land weten wij hoe kwetsbaar schapen zijn voor die dieren. Zo zijn de gelovigen zeker niet immuun voor gevaar. Ook op een gastvrije ontvangst hoeven de leerlingen niet vooral te rekenen, dat zij bij iedereen welkom zijn. Heel precies geeft Jezus aan wat zij moeten doen als ze niet welkom zijn: het stof van hun schoenen schudden. Jezus gaat in ons gedeelte nogal tekeer tegen een aantal plaatsen: Chorazin, Betsaida en Kafarnaüm. Zij reageerden niet al te positief op hem. Er ligt veel weerstand op de loer voor de gelovigen/

Toch besluit het verhaal positief: 'De tweeënzeventig keerden vol vreugde terug.' Er bleken heel veel plekken en plaatsen te zijn waar de mensen zich lieten beïnvloeden door hun verhaal over het koninkrijk van God dat hen bereikt had. Een rijk dat zichtbaar werd in herstel van mensen, zieken die beter werden, van relaties die veranderen. De verbondenheid met God die sterker wordt.

Daarmee overheerst het positieve in dit verhaal. Deze 72 mensen die zich door Jezus laten beïnvloeden en gaan in zijn spoor, hebben misschien niet altijd een gemakkelijk weg. Het kan tegenzitten. Maar ze hoeven uiteindelijk geen angst te hebben. Hun inspanningen zullen vrucht dragen.

Waar Lucas veertig jaar naar Jezus' dood en opstanding zijn verhaal schreef, zijn wij in het jaar 2025 na Christus bij elkaar als Zijn gemeente. Maar ook wij staan voor de vraag: hoe laten wij ons beïnvloeden, beïnvloeden door dit verhaal?

Deze geschiedenis horen wij in een dienst waarin een aantal kinderen de overstap maken van de kindernevendienst naar het tienerjeugdwerk. Na de zomer gaan beginnen op een andere school. Een nieuwe levensfase binnengaan.

Dan hoor ik graag de positieve klank van dit verhaal over de oogst die groot is, over het koninkrijk van God dat ons bereikt heeft. Over de vreugde van de 72 als zij zien wat hun boodschap teweegbrengt. Hoe de wereld die God voor ogen heeft zichtbaar, wordt.

De tijd waarin deze kinderen groot worden, is een andere dan toen velen van ons opgroeiden. Qua kerk, die toen vol zat, elke zondag weer. Qua oorlogsdreiging. In de jaren 90 de tijd dat ik tiener was, had je nog een minister van defensie die stralend konden vertellen, al wij dat wapentuig niet meer nodig hadden: oorlog in ons deel van de wereld behoorde tot de verleden tijd. De muur was gevallen. En nu, Europa bewapent zich tot aan de tanden toe. Onzeker is de toekomst.

Dan is het goed om bepaald te worden bij die 72 mensen die op pad gingen, met maar weinig bij zich, gewapend waren zij niet en om te delen in hun vertrouwen. Dat Gods wereld nog steeds raakt aan de onze. Dat Zijn koninkrijk ook nu heel dichtbij is, in 2025. Steeds weer zichtbaar wordt. Ook nu.

Het is ons niet enkel laten beïnvloeden door het verhaal, maar veelmeer door Hem over wie deze geschiedenis gaat, Jezus de Heer. Dat wij leven in verbondenheid met Hem en ons bestaan op Hem oriënteren. Gericht zijn op Jezus. Proberen om in Zijn spoor te gaan en Zijn woorden ter harte nemen.

En dat is niet altijd gemakkelijk, want van alle kanten wordt er aan ons getrokken. Wordt er invloed op ons uitgeoefend: wij moeten dit en dat. Dan moet je koersvast blijven, durven tegenwicht te bieden. Dat begint denk ik dat wij het geloof toelaten dat wij door God geliefde mensen zijn. Dat wij kostbaar zijn in Gods ogen. Opgenomen worden in Zijn liefde en goedheid. Het is die invloed die Christus op ons bestaan wil hebben, dat Hij goed voor ons is. Het kan ons helpen om los te komen van stemmen die zeggen dat wij meer, beter, anders moeten. Je moet dit en dat.

Bij het ons positief laten beïnvloeden, horen voor mij ook de gewoontes en gebruiken, als bidden, Bijbellezen, het betrokken zijn bij een kerkgemeenschap. Dat wij zo ons openstellen voor Gods invloed op ons bestaan en oog en oor hebben wat Hij ons te zeggen heeft.

De 72 worden in het verhaal niet alleen beïnvloed, maar zijn ook zelf influencers, in dat zij een boodschap brengen en het koninkrijk van God zichtbaar maken. Ook wij kunnen in hun spoor gaan en anderen beïnvloeden, al klinkt het woord 'beïnvloeden' wel wat negatief. Alsof je van iemand iets gedaan wilt krijgen wat die ander helemaal niet wil. Het opdringt. Dat is niet wat ik voor ogen heb. Het gaat om een positieve invloed hebben, waarbij ruimte en respect blijft voor de ander.

De positieve invloed die wij kunnen hebben, is dat wij leven dat het koninkrijk van God ons bereikt heeft en dat het zichtbaar wordt in herstel, in relaties die geheeld worden. In oog

voor anderen, dat mensen tot hun rechte komen. In het koesteren en hooghouden van het leven, tegen de drang om in geweld een oplossing te zoeken.

Verder dan een eerste overleg is het niet gekomen met mijn 'influencen' voor dat duurzame doel. Ik gebruik mijn invloed daarom maar vandaag om dit verhaal door te geven over die 72 leerlingen die door Jezus beïnvloed, van invloed werden op anderen. Moge ook wij zo gevormd worden door de Heer en van invloed zijn op de wereld waar wij deel van uitmaken.

Amen